

Germany]. Scientific messages of the National university of «Ostrozka an academy», 62, 64-67.

10. Kovalchuk, V.I., Byrka, M.F. (2010). Metodichni rekomendatsii do kursu «Informatsiini tekhnologii» u PTNZ. Profesii – «Kravets» [Methodical recommendations to the course «Information technologies» in PTNZ. Tailor]. Maisternia knyhy, 136 .

11. Kocharian, A. B. (2014). Elektronne osvitiie seredovyshe suchasnoho universytetu [Electronic educational environment of modern university]. Informatic and information technologies in educational Institutions 2 (50), 20–24.

12. Luhovyi, V. Moroza, O. H. (1994). Pedagogichna osvita v Ukraini: struktura, funktsionuvannia, tendentsii rozvytku [Pedagogical education in Ukraine: structure, functioning, progress trends of education]. MAUP, 196.

13. Kovalchuk, V.I. (2011). Tekhnolohiia navchannia doroslykh na osnovi osobystisno oriientovanoho pidkhodu.[Technology of studies of adults on the basis of the personality oriented approach]. Shkilnyi svit, 128.

ДИСТАНЦИОННАЯ ФОРМА ОБУЧЕНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ

Г. Н. Ржевский

Аннотация. Статья посвящена исследованию психолого-педагогических особенностей дистанционной формы обучения в современных условиях развития образования в университете. Определены психологические особенности студентов и их трудности при обучении. Также выяснены проблемы, с которыми сталкиваются преподаватели при организации и внедрения дистанционной формы обучения. Разработаны практические рекомендации по сопровождению дистанционного обучения студентов.

Ключевые слова: Болонский процесс, европейское образовательное пространство, высшее образование, высшая школа, образовательный процесс, самообразование, психолого-педагогические особенности.

REMOTE FORM OF TRAINING IN MODERN CONDITIONS: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL FEATURES

G.N. Rzhovsky

Abstract. Article dedicated the psychological and organizational features of long distance education with the modern conditions of development of education in the university. Psychological characteristics of students were determined their difficulties at studies. Problems were found out faced which clash lectures during the organization and implementation of distance education. Practical recommendations were developed in regards to distance education of students.

Keywords: Bologna process, European Education Area, higher education, higher school, educational process, self-education, psychological - pedagogical features.

УДК 372.894

РОЛЬ І ЗАВДАННЯ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕНТАЛІТЕТУ

І. А. СЕЛИЩЕВА, аспірант кафедри педагогіки,
Криворізький державний педагогічний університет
E-mail: irina.selischeva2016@gmail.com

Анотація: У статті розглянуто феномен менталітету. Простежено зв'язок між менталітетом та освітою. Звернено увагу на те, що нині, в умовах реформування вітчизняної системи освіти, є потреба в перегляді ролі історичної освіти щодо підготовки майбутніх поколінь з урахуванням викликів сьогодення. Виявлено, що менталітет - це утворення лише відносно стійке. Його структура складається з статистичного незмінного ядра та рухливої оболонки, яка піддається корекції. Відповідно до цього, існує можли-

© І.А.Селищева, 2017

вість здійснювати вплив на формування менталітету в процесі навчання. Звернено увагу на те, що в сучасному науковому просторі визначається важлива роль історичних знань у формуванні світогляду громадян та, у ширшому значенні – ментальності. Відповідно, щоб знайти шляхи взаєморозуміння духовних цінностей в єдиному освітньому просторі, слід звернути увагу на проблему організації освіти взагалі та історичної, зокрема, з урахуванням її впливу на формування менталітету. Визначено завдання історичної освіти у формуванні національного менталітету, які виходять із завдань історичної освіти взагалі, а саме: розвиток інтересу молодого покоління до історії; формування в учнів загальнолюдських та національних цінностей; виховання громадянина України, його національного характеру, національної гідності тощо. Акцентовано увагу на тому, що освіта закладає основи майбутніх змін у суспільстві, а історична освіта, корегуючи менталітет, скеровує ці зміни.

Ключові слова: менталітет, ментальність, національна ментальність, цінності, освіта, історична освіта, суспільство.

Актуальність (Introduction). В умовах сучасного відродження культури, розвитку національної самосвідомості і, по суті, саме зараз, становлення української нації у її єдності, важливого значення набуває вивчення проблеми толерантності і поваги один до одного, до представників інших мовних, етнічних й релігійних спільнот. Очевидно, що відносити себе до тієї чи іншої національної культури, не усвідомивши історії власного народу, його світогляду, неможливо. Тож історичні знання уможливають розуміння витоків нації, формують підґрунтя світогляду особистості, навчаючи поважати власну культуру, бути впевненим в її цінностях, та позитивно сприймати інші культури. Переважно від того, як українська освіта зможе відповідати на виклики сьогодення, залежатиме й майбутнє самої України.

Аналіз останніх джерел та публікацій (Analysis of resent researches and publications). Поняття «менталітет» через його складність й інваріантність піддавалося детальному аналізу в роботах істориків, філософів, соціологів, психологів, культурологів. Його трактування ґрунтується на різних авторських концепціях. Отже, щоб скласти загальне бачення поняття й запропонувати визначення такого феномену як менталітет, необхідно розглядати його як багатоаспектне явище.

Наукові розвідки вітчизняних та зарубіжних науковців з означеного питання поділяються за такими проблемами як, по-перше: - дослідження поняття «менталітет», його інтерпретація в різних площинах (історичній, психологічній, політичній, культурологічній). До цієї теми звертаються у своїх працях російські дослідники Б. Гершунський, Д. Полежаєв, А. Юревич, О. Тимофеева, а також вітчизняні: Т. Бабина, Г. Михайлишин, О. Ющишин та інші. По-друге, дослідження загальних питань навчання історії, змісту сучасної історичної освіти. До когорти науковців, які долучилися до цієї проблеми, належать К. Баханов, С. Кульчинський, О. Пометун, О. Удод та інші.

Поряд з цим, проблема взаємозв'язку історичної освіти і національного менталітету, ролі історичної освіти у справі формування національного менталітету, зокрема українського, потребує, на нашу думку, ґрунтовнішого висвітлення.

Мета (Purpose). Мета статті – визначити роль і завдання історичної освіти у справі формування національного менталітету на сучасному етапі розвитку.

Методи (Methods). Серед завдань, що постали нині в нашій державі, одне із найголовніших полягає в розбудові національної системи освіти. Це відображено в нормативно-правовій базі функціонування освіти. Так, у Національній стратегії розвитку освіти в Україні (2013 р.) та Національній доктрині розвитку освіти (2002 р.) окреслено формування національних та загальнолюдських цінностей як один із пріоритетів державної освітньої політики. Звертається увага на те, що система освіти має забезпечувати збереження і продовження української культурно-історичної традиції, шанобливого ставлення до українських національних святинь, історії, утверджує українську національну ідею. Акцентується увага на тому, що вона має забезпечувати формування особистості, яка усвідомлює свою належність до українського народу, європейської цивілізації.

У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти (2011 р.), метою

освітньої галузі “Суспільствознавство”, яка складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, зазначено: «забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві» [4]. Відповідно, метою навчання історії в загальноосвітній школі є «формування в учнів ідентичності та почуття власної гідності в результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу» [4]. Стосовно цього, слушно видається думка С. Кульчицького, щодо ролі шкільної історичної освіти у формуванні світоглядної позиції нового покоління. Науковець звертає увагу, що людина набуває базових знань про власну історію в школі і вони залишаються на все життя. Тож, історія це не тільки наука і навчальна дисципліна, це ще й спосіб усвідомлення власних коренів і традицій.

Сучасні науковці О. Пометун і Г. Фрейдман наголошують на тому, що суспільствознавча освіта взагалі, й історична зокрема, допомагають людині засвоїти три кола цінностей: етнокультурні, національні та загальнолюдські. До того ж, державна система освіти, що відповідає за соціалізацію особистості, «є важливим інститутом, який спроможний еволюційним шляхом забезпечити зміну ментальності, створити умови для виховання людини громадянського суспільства». Узагальнюючи, вони визначають метою шкільної історичної освіти – створення оптимальних психолого-педагогічних умов для інтелектуального розвитку, саморозвитку та становлення особистості учня, як суб'єкта історичного розвитку та суспільних відносин [6]. Підтримуючи цю тезу, К. Баханов констатує, що «дидактична складова шкільної історичної освіти має бути зорієнтована на сприяння засобами історії розвитку громадянської свідомості учнів як основи сучасного українського суспільства» [2].

Історична освіта була і є впливовим духовним чинником розвитку нації. Її роль полягає у формуванні в молодого покоління цілісного образу історичного минулого національної спільноти, з якою молода людина може себе ідентифікувати. Але, має бути присутнім український погляд на історичні події, який враховуватиме світовий досвід толерантного ставлення до прав людини, пріоритету людських цінностей та цивілізаційних вартостей культури.

Кожен народ має свою історію, що сприяє розвитку національної ідентичності через збереження і відтворення культурних, ментальних, психологічних основ. Вивчення менталітету того чи іншого етносу зобов'язує політиків ураховувати у своїй діяльності його національний характер, традиції, релігії та допомагає коригувати національну політику, етнополітику з огляду на менталітет нації. Відповідно до цього, Г. Михайлишин називає ментальність важливим, дієвим фактором суспільного розвитку, хоч малопомітним, тому що імпульси, які вона надсилає народу чи окремій людині, йдуть з глибин історії, з глибин підсвідомого. Досліджуючи це питання, Т. Бабина констатує, що науковці розглядають менталітет «як сукупність повсякденних усвідомлених уявлень, символічних образів і цінностей, як архетипна компонента колективного несвідомого і як корелят свідомого та несвідомого, як певний сплав ідеологічних настанов, раціональних орієнтацій і невідрефлексованих компонентів колективної свідомості» [1, с. 30].

Нині проблема ментальності викликає акцентований інтерес як у філософії, культурології, так і в історії, філології, психології та інших науках. Актуальність означеного питання обумовлена, насамперед, постійними процесами самоусвідомлення людиною себе як суб'єкта духовної діяльності. Крім того, сьогодення спонукає до розуміння менталітетів інших соціальних груп, на основі якого він може виробити власні механізми впливу на них, утвердити в них ті філософсько-світоглядні уявлення, які є обґрунтованими.

Важливе місце у формуванні менталітету, зокрема, українського, належить освіті. Саме вона надає сталості та визначеності суспільним відносинам стосовно нагромадження знань, соціального досвіду, відтворення і розвитку культури, формування особистості тощо. Тому, заслуговує на увагу думка Б. Гершунського, що формування менталітету особистості й соціуму – це вагома цінність освіти та її ієрархічно найвища мета. Науковець зазначає: «Менталітет – квінтесенція культури. В ньому втілюються глибинні основи світосприйняття, світогляду і поведінки людини. Саме менталітет зумовлює конкретні вчинки людей, їх ставлення до різних сторін життя суспільства». Далі дослідник зауважує, що у схемі результативності освіти «грамотність – освіченість – професійна компетентність – культура – менталітет» саме менталітет посідає найвищий щабель, та є передумовою змісту всіх нижчих ланок цього ряду

[3, с. 75-76].

Аналізуючи поняття «менталітет», його світоглядний характер, Т. Бабина пропонує використати це поняття для визначення змістових параметрів вищих цінностей і цілей освіти. На її думку, галузь освіти уможлиблює виконання ролі «ментальноперетворюючого «агента середовища», котрий здатний активізувати складний процес управління ментальною енергетикою соціуму» [1, с. 30]. З'ясовуючи місце зазначеного поняття серед освітніх цінностей, дослідниця зазначає, що менталітет формується різними поколіннями, евристичні переваги менталітету об'єктивно породжуються економічним, соціальним, політичним, загальнокультурним чинниками. Вони суб'єктивно змінюють різні історичні фактори, які врешті-решт впливають на перебіг історичного процесу. До того ж, керуючись у своїй поведінці складовими менталітету, людина відбирає імпульси і враження, що ідуть від зовнішнього світу, та перетворює їх на свій внутрішній досвід. Тож, незважаючи на певну змістовну розпливчастість, узагальнює Т. Бабина, менталітет впливає на найскладнішу царину людської життєдіяльності, а саме: на емоції і світобачення, тому за потреби його можна коригувати [1, с. 30].

Цікавою є думка російського дослідника-психолога А. Юрєвича, який, називаючи ряд загальних тверджень щодо зазначеного поняття, вважає фактори, які формують національну психологію впливають постійно, тобто вона знаходиться під їх перманентною дією, до того ж одні фактори приєднуються до інших, внаслідок чого національні менталітети змінюються та ніколи не мають завершеного характеру. Завдяки цьому, одні компоненти національних менталітетів більш мінливі, ніж інші, однак, в кожному такому менталітеті існує відносно стабільне ядро [7]. Тобто, менталітет – це утворення лише відносно стійке. Воно має тенденцію змінюватися під впливом (стихійним чи організованим), ним можна керувати, або навіть маніпулювати. Відповідно, щоб знайти шляхи взаєморозуміння духовних цінностей в єдиному освітньому просторі, слід звернути увагу на проблему організації освіти взагалі та історичної, зокрема, з урахуванням її впливу на формування менталітету.

Окреслене вище підтверджує думку російського дослідника Б. Гершунського про взаємозв'язок між менталітетом та освітою. Він пише: «З одного боку, характер навчальної діяльності залежить від ментальних пріоритетів. З іншого, самі ці пріоритети, життєві цінності та ідеали залежать від освітніх потенцій суспільства, його прагнення до відтворення в кожному наступному поколінні власних культурних традицій і моральних підвалин до їх безперервного збагачення і розвитку» [Цит. за 1, с. 30].

Досить часто поняття менталітет і ментальність використовуються як взаємозамінні. Однак, деякі науковці розрізняють ці терміни. Ми поділяємо думку О. Ющишина, що під ментальністю слід розуміти частковий аспектий прояв менталітету не лише в умонастрої суб'єкта, а в його діяльності, яка пов'язана та впливає з менталітету. Проте, менталітет – інтегральна ціннісна мотивована характеристика соціальної спільності; сформована система елементів духовного життя і світосприймання, яка зумовлює відповідні стереотипи поведінки, діяльності, способи життя різноманітних соціальних груп та індивідів; включає сукупність ціннісних, символічних, свідомих чи підсвідомих відчуттів, уявлень, поглядів [8]. Зокрема, В. Манакін називає менталітет явищем соціокультурного порядку, а ментальність – когнітивно-психологічного. Науковець наголошує, що «ментальність є певним мінімумом духовного єднання людей на кшталт енергетичного поля, в якому відображається їхня психіка і духовність» [5, с. 29].

Важливою у цьому контексті є думка Т. Бабиної, яка зазначає, що повноцінна життєва самореалізація особистості можлива за умов, якщо людина глибоко вірить у своє індивідуальне неповторне призначення, бачить у ньому вищий сенс свого життя й водночас відчуває себе частинкою природи та людської спільноти. Тож як продукт певної культури з її цінностями, особистість має власну ментальну парадигму, крізь призму якої вона сприймає світ. Тоді як галузь освіти дозволяє з'ясувати чому і як формувалася і формується ментальність соціуму, тому, вона здатна активізувати, удосконалити складний процес управління індивідуальною та суспільною ментальністю, а за відповідних умов корегувати і перетворювати життєві орієнтири як на особистісному рівні, так і на рівні соціуму, використовуючи нові філософсько-освітні методології, в яких основну цінність становить творення особистості [1, с. 32]. Тут ми погоджуємося з думкою К. Баханова, який вважає саме історичну освіту за своєю сутністю «процесом зовнішнього впливу на становлення історичної свідомості індивідуума» [2].

Тим часом, кожен народ у процесі свого історичного розвитку, виробив власний менталітет, своєрідний спосіб усвідомлення й ставлення до світу, який задається мовою, традиціями, вихованням, релігійними уявленнями тощо. Він формується історично, тоді як процес його творення має неусвідомлений характер: відповідно, менталітет детермінує цінності певної людської спільноти та визначає поведінку, почуття, думки її окремих представників.

Висновки і перспективи (Discussion). Отже, спираючись на дослідження науковців, зазначимо, що менталітет сам по собі це динамічне явище. Його структура складається з статистичного незмінного ядра та рухливої оболонки, яка піддається корекції. Ці обставини дають нам підстави стверджувати, що існує можливість здійснювати вплив на формування менталітету в процесі навчання. Тобто, освіта має такі можливості, до яких слід віднести і наявність системи власних цінностей та норм, і, за відповідних умов, вона здатна виконувати провідну роль у формуванні менталітету, його корекції, унаслідок чого суспільство в цілому зазнає суттєвих змін, вдосконалюється [1,3]. До того ж, у сучасному науковому просторі визначається важлива роль історичних знань у формуванні світогляду громадян та, у ширшому значенні – ментальності.

Відповідно до цього, завданнями сучасної історичної освіти у формуванні національного менталітету, які виходять із завдань історичної освіти взагалі, вважаємо:

- розвиток інтересу молодого покоління до історії як галузі знань та навчального предмету, зокрема;

- формування в учнів загальнолюдських та національних цінностей, прилучення їх до духовно-культурної спадщини українського народу, до історико-культурної традиції людської цивілізації;

- виховання громадянина України, його національного характеру, національної гідності, який усвідомлює свою роль і відповідальність перед суспільством і державою;

- розвиток та зміцнення самосвідомості, власної ідентичності на різних рівнях, що активізує процеси самоідентифікації особистості.

Тож, розвиток, вдосконалення, та, іноді, корекція менталітету особистості й соціуму можуть стати одним із завдань освіти, а послідовне формування єдиного культурного освітнього простору, на підґрунті різнобічного діалогу ментальностей, діалогу культур – стратегічним пріоритетом розвитку освіти в глобальному вимірі.

Список використаних джерел

1. Бабина Т. Г. Менталітет у системі освіти / Т. Г. Бабина // Грані. – 2013. – № 2 (94). – С. 29–32.

2. Баханов К. О. Концептуальні засади дидактичної складової концепції шкільної історичної освіти в Україні [Електронний ресурс] / К. О. Баханов. – Режим доступу : <http://vuzlib.com/content/view/238/>

3. Гершунский Б. С. Философия образования XXI века. (В поисках практико-ориентированных образовательных концепций) [Електронний ресурс] / Б. С. Гершунский. – Режим доступу : [ГЕРШУНСК-1-фо1998 з Филос+Освита] 1061000 212 str russe sc.2003

4. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>

5. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 288 с.

6. Пометун О. Сучасні цілі та завдання шкільної історичної освіти в Україні [Електронний ресурс] / О. Пометун, Г. Фрейман - Режим доступу http://oipoppp.ed-p.net/public/oipoppp/repository/metod/648_1_0.doc

7. Юревич А. В. Структурные элементы национального менталитета [Електронний ресурс] / А. В. Юревич. - Режим доступу : <http://psystudy.ru/index.php/num/2013v6n29/837>

8. Юцишин О. І. Поняття національного характеру, ментальності і національної свідомості як інструмент культурологічного аналізу / О. І. Юцишин // Наука. Релігія. Суспільство: Наук. журнал. – 2010. – № 3. – С. 221-227.

References

1. Babina, T. G. (2013). Mentalitet u sistemi osviti [Mentality in the education system]. Grani. 2

(94), S. 29–32.

2. Bahanov, K. O. Konceptualni zasadi didaktichnoyi skladovoyi koncepciyi shkilnoyi istorichnoyi osviti v Ukrayini [Conceptual basis of the didactic component of the concept of school history education in Ukraine]. Retrieved from <http://vuzlib.com/content/view/238/>

3. Gershunskij, B. .S. (2003). Filosofiya obrazovaniya XXI veka. [Philosophy of Education of the 21st Century]. Retrieved from: [GERShUNSK-1-fo1998 z Filos+Osvita] 1061000 212 str russe sc.2003

4. Derzhavnij standart bazovoyi i povnoyi zagalnoyi serednoyi osviti [State standard of basic and complete general secondary education]. - Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p>

5. Manakin, V. M. (2012) Mova i mizhkulturna komunikaciya [Language and intercultural communication]. Kyiv: VC «Akademiya».

6. Pometun, O., & Frejman, G. Suchasni cili ta zavdannya shkilnoyi istorichnoyi osviti v Ukrayini [Modern goals and objectives of school history education in Ukraine]. Retrieved from <http://bibl.com.ua/informatika/1456/index.html>

7. Yurevich, A. V. (2013) Strukturnye elementy nacionalnogo mentaliteta [The structural elements of national mentality]. *Psihologicheskie issledovaniya* Retrieved from <http://psystudy.ru/index.php/num/2013v6n29/837> (In Ukrainian).

8. Yushchysyn, O. I. (2010). Poniattia natsionalnoho kharakteru, mentalnosti i natsionalnoi svidomosti yak instrument kulturolohichnoho analizu [The concept of national character, mentality and national consciousness as a tool of cultural analysis]. *Nauka. Relihiia. Suspilstvo: Nauk. zhurnal.* 3, S. 221-227.

РОЛЬ И ЗАДАЧИ ИСТОРИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ НАЦИОНАЛЬНОГО МЕНТАЛИТЕТА

И. А. Селищева

Аннотация. В статье рассматриваются особенности такого понятия как «менталитет». Анализируется взаимосвязь между менталитетом и образованием. Обращается внимание на то, что в период реформирования отечественной образовательной системы, необходимо пересмотреть роль исторического образования в деле подготовки будущих поколений с учетом задач и вызовов современности. Показано, что менталитет – это относительно стойкое явление. Его структура состоит из статистического стабильного ядра и меняющейся оболочки, которая поддается корректировке. Следовательно, существует возможность влияния на формирование менталитета во время обучения. Обращается внимание на то, что в современном научном обществе определяется важная роль знаний истории в формировании мировоззрения граждан, а в более широком значении – ментальности. Следовательно, чтобы найти пути взаимопонимания духовных ценностей в едином образовательном пространстве, нужно обратить внимание на организацию образования и, в частности исторического образования, с учетом ее влияния на формирование менталитета. Сформулированы задачи исторического образования для формирования национального менталитета, в основе которых лежат задачи общего исторического образования, а именно: развитие интереса молодого поколения к истории; формирование у учащихся общечеловеческих и национальных ценностей; воспитание граждан Украины, национального характера, национальной гордости. Обращается внимание на то, что образование формирует фундамент будущих изменений в обществе, а историческое образование, влияя на менталитет.

Ключевые слова: менталитет, ментальность, национальная ментальность, ценности, образование, историческое образование, общество.

THE ROLE AND TASKS OF HISTORICAL EDUCATION IN THE NATIONAL MENTALITY FORMATION

I. A. Selischeva

Abstract. The focus of the article is on the concept of "national consciousness", "national consciousness", the peculiarities of national consciousness formation of the Ukrainian society in the independence period. The influence of historical education is studied; it is a key factor in the

formation of national consciousness of the younger generation. Knowledge of our own historical past, the history of our people and the state is the basis of national consciousness and identity, as well as the national identity of the person. The focus is on the concept of «national consciousness». The «national consciousness» is the awareness of a group of people that they belong to a certain community, united by common characteristics, such as language, culture, history, the state, the collective level, and national consciousness is the fact that at the individual level some grounds are given for referring themselves to this community. Factors under which is the formation of Ukrainian national consciousness and its function in society. The historical education not only provides opportunities for the study of the past, but also contributes to individual human values that are the basis of choice of vital reference. However, a detailed study of historical events, identifying positive interference of different cultures, critical analysis and open discussion of sensitive and controversial issues contributes to overcoming social prejudices and stereotypes. One of the key features of historical education should be provision the citizens with historic knowledge and skills of analytical thinking that would form the basis of their national identity and consciousness of citizens and serve as the unifying basis of inhomogeneous society's development.

Keywords: mentality, national mentality, education, historical education, society

УДК 378.094.147.091.33:61

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

I. П. СІРАК, аспірант кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті,

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

E-mail: inna_sirak@ukr.net

Анотація: У статті пропонуються етапи авторської методики підготовки майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації, розробленої у відповідності до загальноприйнятих методологічних вимог, що висуваються до розробки методик: концептуальність, системність, керованість, ефективність. Визначено мету, завдання, очікуваний результат кожного із запропонованих етапів та методи, які для використовувалися. У процесі формування готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації застосовано наступні методи: ігрові методи (розігрування ролей, ділова гра, ігрове проектування та ін.), неігрові (аналіз конкретних і класичних медичних ситуацій, метод «інциденту»; проблемні лекції; побудова індивідуальних освітніх траєкторій професійної самореалізації майбутніх медичних сестер; інтерактивні методи («Мікрофон», «Мозковий штурм», «Поміч», «Ажурна пилка», «Коло ідей», «Метод прес», гра «не помилися» та ін.); рольові ігри; метод моделювання комунікативних ситуацій; бесіди; творчі завдання; аналіз і розв'язання квазіпрофесійних ситуацій та ін. Експериментальне дослідження проводилося на базі Вінницького медичного коледжу імені акад. К.Д. Заболотного. Кількісний та якісний аналіз результатів апробації педагогічних умов та методики формування готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації констатував позитивну динаміку досліджуваної якості.

Ключові слова: методика; майбутні медичні сестри; підготовка; професійна самореалізація.

Актуальність (Introduction). Майбутні медичні сестри мають бути освіченими, конкурентоспроможними, мобільними, самостійним у прийнятті рішень, відповідальним за наслідки своєї діяльності та готовими до самореалізації у професійній діяльності. Сьогодні зростає потреба сучасної медицини в медичних сестрах з якісною фаховою підготовкою, що відповідає б світовим стандартам, у фахівцях, здатних до ефективної професійної самореалі-